

61461

במיוחד בימים אלו - בזכות פסטור הקולוסטרום והחלב ליונקים ד"ר שמוליק פרידמן – מאל"ה – מועצת החלב

כללי:

פסטור החלב מהווה עד היום מהפכה אשר הובילה לירידה דרמטית ברמת הסיכון לתחלואה באדם והצילה מיליוני אנשים בכל העולם.

גם ברפת ובדיר פסטור הקולוסטרום (חלב ראשוני) והחלב העודף מוצאים מקום חשוב בהתנהלות המשקית. שימוש בתהליך זה אמור למנוע חדירת זיהומים שונים העלולים לסכן את בריאותו של הרך הנולד ובחלק מהמקרים גם של העובדים (ברוצלה, שחפת ועוד).

היתרונות בפסטור הקולוסטרום והחלב לשימוש היונקים:

1. הורדה של מספר החיידקים בנוזל ההגמעה. חיידקים אלו עלולים לעלות במספרם הכללי (TBC) עקב תנאי אחסון ושימור לא תקינים ושימוש לא היגייני במהלך החליבה וההגמעה. ספירות כלליות חריגות של חיידקים יכולות אף להגיע למיליונים וכמובן שבאוכלוסיה זו יכולים להימצא גם גורמים פתוגניים (מחוללי מחלה) אשר חדירתם עלולה להביא לתחלואה קשה ואף למות.
2. עליה ביכולות ההגנתיות של הקולוסטרום - חלק מהמחקרים האחרונים מצאו כי פסטור הקולוסטרום מעלה את יכולות הנוגדנים (IgG) להיספג במעי ולתת את ההגנה המיטבית לעגל בהשוואה לעגלים אשר הוגמעו בקולוסטרום לא מפוסטר.

יחד עם זאת יש לזכור כי:

1. קולוסטרום מפוסטר לא הופך להיות נוזל "סטירלי". במידה ורמת הזיהום בו היא מלכתחילה גבוהה מאד הרי גם פסטור תקין לא "מטהר" אותו לגמרי ואינו הופך אותו בהכרח לנוזל מציל חיים. המצאות גבוהה של חיידקים בחלב פוגעת ברמת החלבון, ירידה ב PH ואבדן גלוקוז ולכל אלו הפסטור אינו מטיב או משפר....
2. תחזוקת המפסטרת ובקרה על פעולתה הנה הכרחית להבטיח קולוסטרום או חלב איכותיים ובטוחים יותר. התחזוקה היא ברמה יומית על ידי המגדל ומחייבת ידע טכנולוגי, זמן עבודה וזיהוי תקלות בשלב הראשוני להיוצרותן.
3. המפסטרת אינה תחליף לבדיקה מקדימה איכותית של הקולוסטרום טרם פסטורו.
4. עלות המפסטרת נעה ע"פ גודלה בין 17,800 - 13,000 דולר.
5. יש לחשב את כמות הקולוסטרום והחלב העודף אותה המשק מייצר במהלך השנה ועל פי התוצאה יש לקבל החלטה על גודל המפסטרת והספקי העבודה שלה.

לסיכום:

שימוש בקולוסטרום ובחלב מפוסטרים הנם צעד נוסף בהשקעה חכמה במניעת המחלה במקום מתן טיפולים יקרים שבחלק מהמקרים הנם מאוחרים מידי.
בימים אלו בהם מחלות שונות חלקן זאווטיות חודרות לרפת מומלץ מעבר להגמעת יונקים **בחלב מלא** רק לאחר שעבר פיסטור כולל הקולוסטרום. רכישת מפסטרת תשמש את המגדל כחלק מהמדיניות המתקדמת לצמצום התחלואה ביונקים/בפרות מגורמים פתוגניים ושיפור רווחתם/בריאותם.

המועצה לענף החלב בישראל - ייצור ושיווק (חל"צ)

המערך הארצי לבריאות העטין ואיכות החלב (מאל"ה):

ת.ד. 3553 פארק תעשייה קיסריה 3088900

טל: 04-6274477, פקס: 04-6274242

maale@milk.org.il

משרד:

דרך החורש 4, יהוד

ת.ד. 97, יהוד, מיקוד: 5610002

טל: 03-9564750, פקס: 03-9564766

office@milk.org.il

www.milk.org.il